

Kuva: Jussi Paimio / Helsingin kaupunginmuseo

20. Linja-auto

*Linjuriauto on maantien ässä,
jos olet jonnekin pyrkimässä.
Linja-autossa on myös tunnelmaa,
linja-autossa matka katkeaa.*

Näin laulettiin Toivo Kärjen ja Reino Helismaan
iskelmässä Linjuripolkka.

Linja-autot kuljettivat ihmisiä maaseudulta
kaupunkeihin asioimaan.

Myös postia kuljetettiin linja-autoissa.

Vähitellen linja-autot alkoivat hoitaa
liikennettä myös kaupunkien sisällä.

Linja-autoissa oli kuljettajan lisäksi
yleensä myös rahastaja,

jolla oli olkapäällään musta rahastajan laukku.
Kaupungin busseissa rahastajalla oli oma paikka.
Rahastajat ottivat vastaan monenlaisia tehtäviä.
He kävivät ihmisten puolesta apteekissa
tai lankakaupassa ja toimittivat tavarat,
kun linja-auto palasi takaisin maaseudulle.
Eläimiäkin otettiin kuljetettavaksi.
Rahastaja saattoi olla vain 14–15-vuotias
ja tehdä yli 15 tunnin työpäiviä.

Tupakoitsijat istuivat linja-auton takaosassa.
Yleisissä kulkuneuvoissa tupakoiminen
kiellettiin vasta 1977.

Joskus linja-autot eivät jaksaneet nousta mäkeä ylös.
Silloin matkustajien oli yhdessä työnnettävä
auto mäen päälle.

1950-luvun uusia linja-automerkkejä olivat
suomalainen Vanaja, ruotsalainen Scania
sekä brittiläiset Austin, Bedford ja Leyland.

Keskustele

*Kerro ensimmäisestä linja-automatkastasi,
jonka muistat.
Onko linja-automatkasi joskus keskeytynyt yllättäen?*

Linja-auto

Kysymyksiä

Linja-autoa on kutsuttu myös onnikaksi ja bussiksi. Stadin slangissa se on dösä. Mitä sanaa sinä käytät?

Kerro varhaisimmasta linja-automatkastasi, jonka muistat.

Onko linja-automatkasi joskus keskeytynyt yllättäen?

Oletko matkustanut samassa linja-autossa vasikan, kanan tai porsaan kanssa?

Oletko matkustanut postiautolla?

Linja-autoissa ei enää ole rahastajia. Mitkä muuta ammatit ovat hävinneet?

Reikäkorttiläivistäjä, hevosties, tukinuittaja, sentraalisentra, kierteävä taulukauppias, kulkukauppias, kerrostalon talonmies, käsinlatoja, tinuri, kierteävä veitsenteroittaja, huoltoaseman bensapoika, pikipoika, kengänkiillottaja, pihasoittaja, renki, piika, kansakouluntarkastaja, elokuvateatterin paikannäyttäjä, keritsijä, kehrääjä, sukkiensilmukoija (korjaaja), paskakuski (huussien aluset tyhjenteävä hevosties), pyykkäri, puhtaaksikirjoittaja

Katso

YouTube: Hae "Bussit.mpg". Vanhoja linja-autoja Mobilia-automuseossa Kangasalla (5 min video)

Kuuntele

YouTube: Hae "Linjuripolikka Veikko Sato". (2,5 min laulu)

Lue

Yle Uutiset: Hae "Rahastajatytöt ovat muisto menneisyydestä". (artikkeli)